

Logistyka w turystyce – moda czy konieczność?

Turystyka, nazywana przez wielu społeczno-ekonomicznym fenomenem XX wieku, stała się jedną z najdynamiczniej rozwijających się dziedzin gospodarki światowej. Świadczą o tym dane Światowej Organizacji Turystyki (WTO) z 2001 roku, według których liczba podróży turystycznych w świecie kształtowała się na poziomie 462 mld USD. Mimo pewnego zahamowania tempa wzrostu w ostatnich latach (m.in. z powodu terroryzmu, nieznanymi chorobami, lokalnymi wojnami itp.) nadal eksperci międzynarodowi wskazują na turystykę, jako tę dziedzinę światowej gospodarki, która będzie się rozwijać w przyszłości najefektywniej.

Również Polska upatruje w rozwoju gospodarki turystycznej szans dalszego rozwoju społeczno-ekonomicznego, co znalazło swoje odzwierciedlenie w przyjętej przez Rząd RP strategii rozwoju naszego kraju, w której turystyka wespół z ochroną środowiska i gospodarką żywnościową oraz sferą usług telekomunikacyjnych traktowana jest jako jedna z przyszłościowych gałęzi gospodarki narodowej.

Ale turystyka współczesna, tak jak cała ludzka cywilizacja, ulega istotnym przeobrażeniom. Wynikają one z oddziaływania różnorodnych czynników wewnątrznych, tkwiących w sferze turystyki, jak i zewnętrznych, stanowiących jej otoczenie.

Nierównoważnie oraz wyjątkowa zmienność sytuacji na rynku turystycznym w połączeniu z totalną konkurencją, jaka na nim panuje, a także postępująca globalizacja i koncentracja organizacyjno-kapitałowa w światowej turystyce, wymuszają na przedsiębiorstwach turystycznych nie tylko stałą obserwację procesów i tendencji rynkowych, ale także wymuszają podejmowanie przez nie działań wyprzedzających.

Stąd też coraz częstsze poszukiwania nowych rozwiązań w sferze organizacji i obsługi ruchu turystycznego, nowych rozwiązań w sferze zarządzania finansami, nowe podejście do działań marketingowych oraz w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego, wreszcie nowy typ turysty – konsumenta poszukującego bliskich kontaktów z przyrodą, kulturą i społecznością odwiedzanych krajów i regionów oraz nastawionego na wysoką jakość oferowanych mu produktów turystycznych.

Gospodarka turystyczna obejmuje bardzo różnorodny i rozbudowany kompleks infrastruktury technicznej i potencjału usługowego, służących realizacji potrzeb turystycznych. Mamy w niej do czynienia z dużą liczbą komponentów tworzących ostatecznie produkt turystyczny, czyli z wyraźnym zróżnicowaniem wytwórców usług turystycznych, którzy różnią się między sobą między innymi: rodzajem oferowanych produktów, sytuacją majątkową i kapitałową, systemem dystrybucji, jakością produktów itp.

Postępująca specjalizacja w branży turystycznej, a także globalizacja światowej gospodarki turystycznej coraz częściej skłaniają firmy turystyczne do stosowania rozwiązań logistycznych, tak w sferze zarządzania, jak i w działaniach operacyjnych. Zgodnie z twierdzeniem S. Krawczyka logistyka obejmuje planowanie, koordynację i sterowanie, zarówno w aspekcie czasu, jak i przestrzeni, przebiegiem realnych procesów, których organizacja jest uczestnikiem, w celu efektywnego osiągnięcia zamierzonych celów.

Można zatem stwierdzić, że właśnie gospodarka turystyczna ma najszerze możliwości praktycznego wykorzystania logistyki w rozwiązywaniu bieżących i przyszłościowych problemów, o czym starają się przekonać czytelników niniejszego wydania Logistyki autorzy cyklu artykułów poświęconych logistyce w sektorze turystyki.

Podstawą skutecznego wdrażania logistyki w sektorze turystyki jest wykształcenie specjalistycznych kadr logistycznych, zarówno na poziomie średnim, jak i wyższym. Współczesny menedżer turystyki powinien posiadać niezbędną wiedzę oraz praktyczne umiejętności z zakresu analizy systemowej, teorii podejmowania decyzji, badań operacyjnych, organizacji i zarządzania, informatyki, teorii lokalizacji i kontrolingu. Taki zakres wiedzy i umiejętności w zakresie logistyki gwarantuje tylko kształcenie specjalistyczne w szkołach średnich i wyższych, a zatem warto je rozpocząć w formie wyodrębnionych specjalizacji lub specjalności, a później w formie stworzenia nowego kierunku kształcenia: logistyka.

O tym, iż zapotrzebowanie na specjalistyczne kadry logistyczne w sektorze turystyki będzie wzrastać, świadczą tendencje w nim występujące.

I tak, coraz większe znaczenie w światowej i krajowej turystyce mają firmy touroperatorskie, przygotowujące kompletne pakiety produktów turystycznych o wysokiej jakości, dla coraz bardziej wybrednego klienta, poprzez wyselekcjonowaną sieć sprzedawców detalicznych (agentów podróży). Rosnąca konkurencja pomiędzy tego typu firmami wymusza stosowanie coraz bardziej wysublimowanych i specjalistycznych systemów dystrybucji produktów turystycznych, które z jednej strony przyczyniają się do obniżenia kosztów, z drugiej zaś do dostarczeniu wysokiej jakości produktu w odpowiednim miejscu i czasie finalnemu odbiorcy, czyli turyście - konsumentowi.

Ale rozwiązania logistyczne znajdują swoje konkretne, praktyczne zastosowanie także w działalności zakładów hotelarskich, firm transportowych obsługujących ruch turystyczny, czy wreszcie w działalności agroturystycznej. W tym ostatnim przypadku bardzo efektywne jest stosowanie zarządzania logistyczno-marketingowego, które może stać się środkiem przewagi konkurencyjnej konkretnego gospodarstwa agroturystycznego.

Z przeprowadzonych badań i analiz wynika, iż rola logistyki w turystyce wzrośnie w Polsce z chwilą włączenia naszego kraju w strukturę Unii Europejskiej. Europejski rynek turystyczny to nowa jakość w polskiej turystyce, to także nowe zagrożenia dla wielu firm turystycznych, które już dzisiaj powinny szukać nowych rozwiązań dla elastycznego przystosowania się do nadchodzących wyzwań rynkowych. Już dzisiaj widać, iż na międzynarodowym rynku turystycznym zachodzą istotne zmiany, które sprawiają, że w niedalekiej przyszłości turystyka będzie inna niż ta, którą znamy i obserwujemy dzisiaj.

Wiedza i umiejętności logistyczne zastosowane w turystyce mogą okazać się jednym z istotnych elementów całego systemu sterowania rozwojem tej dziedziny naszego życia, o czym w pełni przeświadczony jest autor niniejszego tekstu.